

Complexnummer: 408801

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Ned.Herv. Kerk

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

39458, 408808

Woonplaats

Workum

Gemeente

Súdwest-Fryslân

Provincie

Fryslân

Locatie van het hoofdobject

Merk 5, 8711 CL te Workum

Complexomschrijving

Dit complex omvat de volgende onderdelen: 1. KERK met KERKHOF, POORT, HEK, GROENAANLEG en drie GRAFMONUMENTEN. Zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer 39458. 2. SACRISTIE, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer 408808.

Monumentnummer*: 39458

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 januari 1968
Kadaster deel/nr	82659/174

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Workum	Súdwest-Fryslân	Fryslân

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Workum	A			6592

Omschrijving**

Grote of Gertrudiskerk, kerkhof (Zuider- Ooster- en Groot Noorderkerkhof rondom de kerk en het Klein Zuiderkerkhof ten zuiden van de toren), kerkhofpoort bij het Kleine Zuiderkerkhof, houten hekwerk rondom en op de keermuur, groenaanleg bestaande uit gedeeltelijke lindenbeplanting. Grafmonumenten van Joseph Sinkel en familiegraf van Tjipke Visser op het Zuiderkerkhof en grafmonument van Rintje Sinnes Visser en kleinzoon Rintje Jans Visser op het Kleine Zuiderkerkhof.

Van het driebeukige in hout overwelfde schip zijn slechts twee en een halve travee voltooid alsook het dwarspand, waarin onder andere de entree, aan de westgevel.

Bij de herbouw in deze vorm, die eerst in het midden van de 16e eeuw tot stand kwam, is het oudere, vierzijdig gesloten koor behouden; van het bijbehorende eenbeukig schip zijn de fundamenteen gevonden tijdens de restauratie in 1939.

De aanvankelijk slechts in hout dichtgezette top van de westgevel is bij die gelegenheid in steen uitgevoerd.

Inwendig: preekstoel uit 1718 met Lodewijk XIV ornament door G. van der Haven uit Leeuwarden met rijk gesneden trap, koperen lezenaar 1718, restanten koorhek 1569 door Claas Thiebes. Regeringsbank met opzetstuk waarschijnlijk ook 1718. Briefpanelen verwerkt in de avondmaalstafel en in de moderne banken van het schip.

Twee rouwborden 1716 en 1719, acht geschilderde doden-baren der gilden. In een van de orgelkasten van Jan Harmens Camp uit 1697 werd in 1980 een gereconstrueerd, grotendeels nieuw instrument geplaatst. Het oude pijpwerk werd opnieuw gebruikt. Kabinetorgel met twee klavieren en aangehangen pedaal, in 1784 vervaardigd door J.P. Kunckel.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Uitvaartcentra en begraafplaatsen	Begraafplaats en -onderdelen	Kerkhof
Uitvaartcentra en begraafplaatsen	Begraafplaats en -onderdelen	Grafmonument
Voorwerpen op pleinen en dergelijke	Erfscheidig(D)	Erfscheidig(D1)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

Monumentnummer*: 408808

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 1991
Kadaster deel/nr	82712/187

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Workum	Súdwest-Fryslân	Fryslân

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Workum	A			6592

Omschrijving**

Sacristie.

Tegen de zuidkant van het koor van de St. Gertrudis (apart monumentnummer 39458) aangebouwde, 16e-eeuwse sacristie. Het gebouw deed in de 17e eeuw dienst als Latijnse school en werd in de jaren 1946 tot 1951 op grond van de aangetroffen bouwsporen naar de toen heersende opvattingen (terug)gerestaureerd.

Rechthoekig gebouw met verdieping, opgetrokken uit rode en gele baksteen van groot formaat en gedekt door een met blauwe pannen belegd zadeldak met brede goot en aardig geprofileerde schoorsteen tegen gothische puntgevel met spaarvelden. In de rechterzijgevel twee rijen van vier bakstenen kruiskozijnen met luiken; in de kopgevel twee gekoppelde kruiskozijnen met luiken; in de linkerzijgevel op de beganegrond een deur met geprofileerd kalf en een kruiskozijn met luiken en op de verdieping twee dito kruiskozijnen.

Inwendig zijn nog van belang de balklaag met moer- en kinderbinten en een eenvoudig geprofileerde zandstenen schouw.

16e-eeuwse sacristie van algemeen architectuur- en cultuurhistorisch belang wegens:

- ouderdom,
- het typisch Friese materiaalgebruik,
- de vroegere functies van sacristie en Latijnse school,
- de restauratie-opvattingen van de jaren veertig-vijftig die in het gebouw worden weerspiegeld.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Religieuze gebouwen	Kerk en kerkonderdeel	Sacristie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument